

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/114/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120207875
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8120207875.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: S. S., T.. XX.XX.XXXX, H. C. XX, XXX XX C., zastúpeného: JUDr. Igor. Šafranko, advokát, so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, OČO: 31 954 448 proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtna 48, P.O.BOX 205, 811 07 Bratislava, IČO: 37 927 795, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 1.185,77 Eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi primerané finančné zadostučinenie vo výške 100 Eur lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou súdu dňa 01.07.2020 sa voči žalovanému domáhal zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 1.185,77 Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobcu, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením obsahu spisu 16Csp/205/2018, zistil tento skutkový stav:

4. Žalovaný v konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/205/2018 sa voči žalobcovi domáhal zaplataenia sumy 5.506,04 Eur titulom nesplateného spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o kreditnej karte.

5. Žalobca voči uplatnenému nároku vzniesol námietku premlčania a súčasne poukázal na nesplnenie obligatórnych náležitostí zmluvy na základe zákona o spotrebiteľských úveroch.

6. Žalovaný v základnom konaní zobral žalobu späť vo výške 4.340,27 Eur akceptujúc vznesenú námietku premlčania zo strany žalobcu.

7. Súd I. inštancie v uvedenej časti rozsudkom zo dňa 23.05.2019 pod sp. zn. 16Csp/205/2018 konanie zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Uviedol, že predmetná zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ust. § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z., a to údaj o RPMN, vrátane všetkých predpokladov použitých na jej výpočet a preto sa predmetný úver

považuje za bezúročný a bez poplatkov. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol na základe dôvodne vznesenej námietky premlčania v zmysle ust. § 100 a 101 Občianskeho zákonníka.

8. Ako spotrebiteľ si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho spotrebiteľských práv, ktoré si musel brániť v pôvodnom konaní. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú obdobnú funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy, ale aj funkciu relutárnu. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva, táto otázka bola definovaná rozsudkom Okresného súdu v Prešove pod sp. zn. 16Csp/205/2018 jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie ani rozširovať ani zužovať.

9. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť z dôvodu, že žalobca nešpecifikoval ani nekonkretizoval k akému porušeniu jeho spotrebiteľských práv došlo. Na uplatnenie z uvedeného nároku nie je splnená ani jedna hmotnoprávna podmienka ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Z procesnej obrany žalovaného v základnom konaní po čiastočnom späťvzati je zrejmé, že žalovaný v tomto spore nimi uplatnený nárok v zostávajúcej časti nerozporoval, bránil sa oslabením práva vznesenou námietkou premlčania. Už len z tohto dôvodu je daná premisa, že pohľadávka v prejednávanom rozsahu z nesplateného úveru existuje, avšak jej vymáhateľnosť bola oslabená. Uplatnením premlčaného nároku žiadne práva žalobcu v tomto spore ako spotrebiteľa porušené neboli, tým je nárok žalobcu titulom zaplataenia primeraného finančného zadosťučinenia v celom rozsahu nedôvodný a je potrebné ho zamietnuť. Pod úspešným uplatnením práva alebo povinnosti v zmysle ust. § 3 ods. 5 veta tretia zák. č. 250/2007 Z.z., treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov. Uplatnenie premlčaného práva žiadne práva žalobcu ako spotrebiteľa porušené neboli. Na podporu svojej argumentácie poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/50/2018, 17Co/78/2019 a 17CoCsp/20/2020.

10. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z., proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Žalobca si predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. uplatnil nárok na zaplataenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jeho spotrebiteľských práv konštatovaných v konaní vedenom na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn. 16Csp/205/2018, v ktorom sa aktívne bránil námietkou bezúročnosti a bez poplatkovosti úveru, ako aj námietkou premlčania.

12. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zákonom č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove sp. zn. 3Co/20/2017, sp. zn. 20Co/192/2016, sp. zn. 7Co/78/2017, sp. zn. 25Co/59/2017).

13. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného

práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

14. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

15. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobca ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovené zák. č. 250/2007 Z.z. má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

16. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobca ako spotrebiteľ si voči žalovanému ako dodávateľovi v konaní vedenom pod sp. zn. 16Csp/205/2018 úspešne uplatnil porušenie svojich spotrebiteľských práv upravených v zákone č. 129/2010 Z.z. v spojení s ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť dodáva, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku pritom nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zák. č. 250/2007 Z.z.

17. Súd I. inštancie už v inom súdnom konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia voči totožnému dodávateľovi pod sp. zn. 29Csp/181/2019 konštatoval, že uplatnenie si premlčaného nároku zo spotrebiteľskej zmluvy v súdnom konaní nemožno posúdiť ako porušenie spotrebiteľských práv predpokladaných zák. č. 250/2007 Z.z., prípadne inými osobitnými predpismi.

18. Podľa právnej teórie premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok možno odvrátiť námietkou premlčania. Použitie tejto námietky má za následok zánik jeho súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho premlčané právo nemožno oprávnenému súdne priznať. Premlčaním teda právo samo osebe nezaniká, iba sa oslabuje, a to práve v tej zložke, ktorá predstavuje nárok. V prípade, ak dlžník vznesie námietku premlčania, nárok zaniká, ale subjektívne právo trvá ďalej vo forme naturálnej obligácie, čo znamená, že jeho uplatniteľnosť je obmedzená na dobrovoľné splnenie zo strany povinného subjektu.

19. Krajský súd v Prešove však v rozhodnutí zo dňa 12.01.2021 pod sp. zn. 20CoCsp/41/2020 konštatoval, že tento názor súdu I. inštancie správny nie je a že teda je naplnený predpoklad úspešného uplatnenia porušenia práv alebo povinností aj v prípade, ak sa dotknutý spotrebiteľ aktívne bránil voči uplatnenému nároku vznesenou námietkou premlčania. Uviedol, že v dôsledku konania žalovaného bol spotrebiteľ nielenže vystavený bezprostredne hroziacej majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútený chrániť svoje práva vznesením námietky premlčania. Nie je snáď ani potrebné pripomínať, že súdne konania sú stresujúcim zážitkom, vyplývajúcim z obáv z výsledku sporu či možnosti vzniku ďalšej majetkovej ujmy, v podobe náhrady trov konania protistrane v prípade neúspechu v konaní. V zásade, bez ďalšieho je základ nároku na primerané finančné zadosťučinenie daný, ak dodávateľ uplatňuje voči spotrebiteľovi právo, ktoré po vznesení námietky premlčania zo strany spotrebiteľa sa účinne oslabí.

20. Na základe uvedeného, tak súd I. inštancie dospel k jednoznačnému záveru, že žalovaný porušil spotrebiteľské práva žalobcu, ktorý ich musel aktívne brániť v základnom konaní námietkou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ako aj námietkou premlčania.

21. Pri stanovení výšky primeraného finančného zadosťučinenia treba vychádzať zo závažnosti porušenia práv, povinností, z okolností tak na strane žalobcu ako aj žalovaného, ako aj okolností, za ktorých došlo k porušeniu práv a povinností.

22. S poukazom na vyššie uvedené okolnosti, súd I. inštancie konštatuje, že za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobcu zo strany žalovaného, ktorých sa žalobca úspešne domohol na súde, ako aj s ohľadom na výšku nedôvodne požadovanej sumy žalovaným, je priznanie finančného zadosťučinenia plne dôvodné. Žalobca z dôvodu žalovaným nedôvodne podanej žaloby, bol vystavený súdному konaniu a bol nútený podniknúť kroky na ochranu svojich spotrebiteľských práv, pričom samotné súdne konanie je stresujúcim faktorom odôvodňujúcim priznanie finančného zadosťučinenia. Žalobca však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnil len svojou úspešnosťou v základnom konaní a tým, že si uplatňuje satisfakciu za porušenie jeho práv ako spotrebiteľa, ktoré bol nútený brániť. Neuviedol, či konanie žalovaného viedlo k vzniku aj iných negatívnych dôsledkov v jeho súkromnom a spoločenskom živote. Takýmito negatívnymi dôsledkami, resp. nepriaznivými okolnosťami prípadu, ktoré by mohli vzniknúť v súvislosti s nekalým konaním žalovaného, je napríklad vznik nepriaznivej majetkovej a sociálnej situácie v konkrétnom čase, odkázanosť na iných alebo psychická záťaž a podobne.

23. Na základe uvedeného, preto súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia za porušenie spotrebiteľských práv žalobcu v sume 100 Eur. V porovnaní s inými prípadmi u žalobcu nedošlo k zmenšeniu majetku, napríklad preplatením úveru v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ani k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jeho psychiku či rodinný život. Na základe uvedeného, tak priznané primerané finančné zadosťučinenie zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobcovi ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia jeho práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobcu, resp. kompenzáciu jeho majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutia Krajského súdu v Prešove 2Co/137/2016, 9Co/50/2018, 17Co/17/2018).

24. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

26. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

27. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 O. s. p., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 O. s. p. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažiť procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k Civilnému sporovému poriadku, nakladateľstvi C. H. Beck).

28. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza

dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

29. Keďže predmetom konania bol nárok žalobcu na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobcovi priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

30. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté postupom podľa § 262 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sume primeraného finančného zadosťučinenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov. Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.